Bedarbių prie darbų neprisikviečia (delfi.lt)

Nijolė Petrošiūtė, „Valstiečių laikraštis“

Sezoniniams žemės ūkio darbams talkininkų prikalbinti nebeįmanoma. Nedarbui gerinant rekordus, žemės ūkio bendrovės Ginkūnų agrofirma (Šiaulių r.) vadovas Arūnas Grubliauskis kelia darbininkų stygiaus problemą. Besisiūlančiųjų yra daug, bet vos pasisuka kalba apie oficialų trumpalaikį įdarbinimą, bedarbiai gūrina atgalios.

Pasak A.Grubliauskio, didžioji dalis žemės ūkio darbų – sezoniniai. Jie prasideda nuo ankstyvo pavasario, kai tuoj po sėjos reikia nuo dirvų rinkti akmenis. Bendrovės vadovas pasakojo, kad, tikėdamasis sparčiai šį darbą nudirbti, laikraštyje išspausdino skelbimą, jog tokiam darbui ieško talkininkų. Jis planavo sudaryti 10–12 žmonių grupeles, kurie rinktų akmenis, eidami paskui traktoriaus priekabą. Norinčiųjų padirbėti atsirado išties daug, bet vos paprašius dokumentų, reikalingų įsidarbinti, jie išsivaikščiojo. Kodėl? Tiesa paprasta. Dėl kelių dienų ar savaičių darbo jie būtų išbraukti iš darbo biržos sąrašų, taigi prarastų ne tik bedarbio pašalpą, bet ir kitokias lengvatas, kompensaciją už šildymą ar pan.

A.Grubliauskis mano, kad įstatymai šiuo klausimu galėtų būti lankstesni. Jie turėtų skatinti bedarbį ieškotis darbo, o ne ugdyti veltėdį, gyvenantį iš pašalpų. „Dėl norinčiųjų oficialiai dirbti stygiaus ūkyje lieka nenudirbtų darbų arba jie atliekami pavėluotai“, – tvirtina A.Grubliauskis. Bendrovės vadovas mielai įdarbintų darbininkų ir per šienapjūtę, ir per derliaus nuėmimą.

Vieni rizikuoja, kiti – ne

A.Grubliauskis prisipažino, kad netgi sulaukia priekaištų, jog jis per griežtai laikosi įstatymų. Girdi, kiti darbdaviai lankstesni. „Aš rizikuoti negaliu. Ūkis – priemiestyje, Valstybinė darbo inspekcija bemat „nuskausmintų“, – aiškina pašnekovas. Jis įsitikinęs, kad pirmiausia reikėtų peržiūrėti įstatymus, o bedarbius labiau motyvuoti patiems ieškotis darbų ir įsidarbinti.

Kitas ūkio savininkas taip pat patvirtino, kad oficialiai norinčiųjų dirbti stinga. „Apie darbo santykių įforminimą negali būti nė kalbos, – dėstė jis. – Samdau tokiomis sąlygomis, kokias diktuoja vadinamieji bedarbiai, nes kito pasirinkimo neturiu. Juk vienas pats visų ūkio darbų nenudirbsiu.“ Bet prisipažino, kad būna pikta, kai save bedarbiu vadinantis žmogus gauna nemažą atlyginimą, naudojasi įvairiomis socialinėmis garantijomis ir dar gauna nemažą pašalpą iš darbo biržos.

Šiaulių rajono braškių augintojas Rymantas Norkus neslepia, jog dėl minėtų problemų jis savo ūkį modernizavęs taip, kad nebereikėtų reikalų turėti su darbo bijančiais ar įstatymui nusikalsti reikalaujančiais bedarbiais.
Valstybinės darbo inspekcijos Šiaulių skyriaus vadovas Zenonas Griguola primena, kad paklusti neteisėtiems bedarbių reikalavimams nederėtų: „Pats darbininkas niekuo nerizikuoja, o darbdaviui tai gali atsieiti brangiai. Minimali bauda – 3 tūkst. litų. O gali būti ir 50 tūkst. Lt. Ir visai nesvarbu, ar žmogus nelegaliai įdarbintas dienai ar mėnesiui.“

Piktina įžūlumas

Kelmės darbo biržos vyr. specialistė Danguolė Tarasevičienė sako, kad ją ir stebina, ir piktina bedarbių įžūlumas: „Netiesa, kad įsidarbinus terminuotam laikui mes bedarbį išbraukiame iš sąrašų. Terminuotai gali dirbti iki pusės metų ir bedarbio statuso nepraras. Tik už dirbtą laikotarpį nebus

mokama bedarbio pašalpa. Mums tereikia pristatyti darbo sutarties kopiją. Bet problema yra šiek tiek kita: bedarbio pašalpas gaunantys piliečiai tiesiog nenori dirbti. Jie sutiktų tik prisidurti prie pašalpų nelegaliai dirbdami. O tai – nesąžininga dirbančiųjų atžvilgiu.“

D.Tarasevičienė patarė ūkininkams, kuriems reikia darbininkų, kreiptis į darbo biržą. Jos nukreipti žmonės negalės reikalauti nelegalaus darbo. Atsisakiusiam dirbti bedarbiui įstatymai leidžia pašalpos mokėjimą nutraukti.

http://www.delfi.lt/news/economy/business/bedarbiu-prie-darbu-neprisikviecia.d?id=34451829